

Wandtapijten ‘Illegal lines’

Agnes Bomers kreeg in 1998 de opdracht om wandtapijten te ontwerpen en te realiseren voor de nieuwbouw met 96 cellen op het terrein van het toenmalige Justitieel Complex Koning Willem II in Tilburg. Dit was een instelling van justitie waar illegale vreemdelingen in detentie werden gehouden in afwachting van hun uitzetting naar hun land van herkomst.

De keuze voor wandtapijten is gemaakt in overleg met de architect Hans Wijffels. Het thema was: het multiculturele karakter van de organisatie. Dit heeft geresulteerd in 12 wandtapijten in een formaat afgestemd op de architectonische kenmerken van het gebouw en van relatief dichtbij ‘te lezen’ voor de toeschouwers.

“In het gebouw zijn diverse nationaliteiten gehuisvest. Al bladerend door documentatie werd ik gefascineerd door het lijnenpatroon van vliegroutes op de wereldkaart. De illegale vreemdelingen krijgen na verloop van tijd een vliegticket, enkele reis, naar hun land van herkomst. Een kwetsbare situatie. Het lijnenpatroon van vliegroutes deed me denken aan het patronenpapier van kledingstukken. In mijn zoektocht heb ik allerlei kledingstukken uit de hele wereld opgezocht en overgetrokken met carbonpapier. Het uiteindelijke beeld ontstond vanzelf: op de achterkant van het carbonpapier was een wirwar van kledingpatronen en een wirwar van lijnen te zien. Dit beeld is het uitgangspunt geweest voor de serie wandtapijten.”, aldus Agnes.

“Kleding geeft een beschermend gevoel en naakt is kwetsbaar. Kleding zoals de sarafaan uit Noord-West Rusland, de angarka (een mannengewaad uit India), de tshawkwar (een Syrische vrouwenbroek) en tientallen andere gewaden, hoofddeksels en kledingstukken zijn terug te vinden in de ontwerpen van de tapijten. In de serie wandtapijten heb ik een opbouw gemaakt van nummer 1, een lijnenspel van een beperkt aantal kledingpatronen, tot en met nummer 12, een lijnenspel met een wirwar aan kledingpatronen. In alle tapijten blijven de kledingpatronen in oorsprong herkenbaar door de duidelijke kleurlijnen. De achtergrondkleur van elk tapijt wisselt telkens, maar dezelfde kleur komt terug als lijnkleur in het volgende tapijt uit de serie.”, vertelt Agnes.

De tapijten zijn in 100% wol handmatig ‘getuft’ door Doran Adriaansen, specialist in het tuften. Tuften is een techniek om hoogpolige tapijten te maken waarbij vanaf de achterkant door middel van perslucht draadjes in een U-vorm door de ondergrond worden geschoten.

Eind 2016 is besloten het Justitieel Complex te sluiten. Als gevolg daarvan zijn de tapijten aan Agnes teruggegeven. Zij heeft van de 12 tapijten uiteindelijk 9 ontvangen. Na 17 jaar moesten de tapijten worden gerestaureerd. In samenwerking met het Nederlands Textielmuseum en Doran Adriaansen zijn de tapijten geschoren zodat de oorspronkelijke kleuren weer zichtbaar werden.

“Ik hoop dat de tapijten een nieuwe bestemming kunnen krijgen”, zegt Agnes.

